

GÁRDONYI ZOLTÁN REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA és AMI

4110. Biharkeresztes, Damjanich u. 21.

Telephely: Biharkeresztes, Kossuth u. 52.

Telefon: 06-54-431-258,

Telephely:06-30-2495215

Email cím: gardonyi.zoltan.iskola@reformatus.hu

Honlap: www.gardonyirefi.hu

Versenyző iskola neve:	
Versenyző iskola települése:	
Versenyző iskola címe, elérhetősége:	
Csapat neve:	
Csapattagok:	
Felkészítő pedagógus neve:	
Felkészítő pedagógus elérhetősége:	

„A SZELÍDEK ÖRÖKSÉGE”

Fenntarthatóság és környezetvédelem - témájú verseny

Felső tagozat

2017/18.

I. forduló

Az 1. forduló megoldásainak visszaküldési határideje 2017. november 30.

1. **Fogalmazd meg mit jelent a fenntartható fejlődés?**

3 pont/ _____

2. **A fenntarthatóság alapelvei között szerepel „a nem megújuló erőforrások felhasználásának minimalizálása”.**

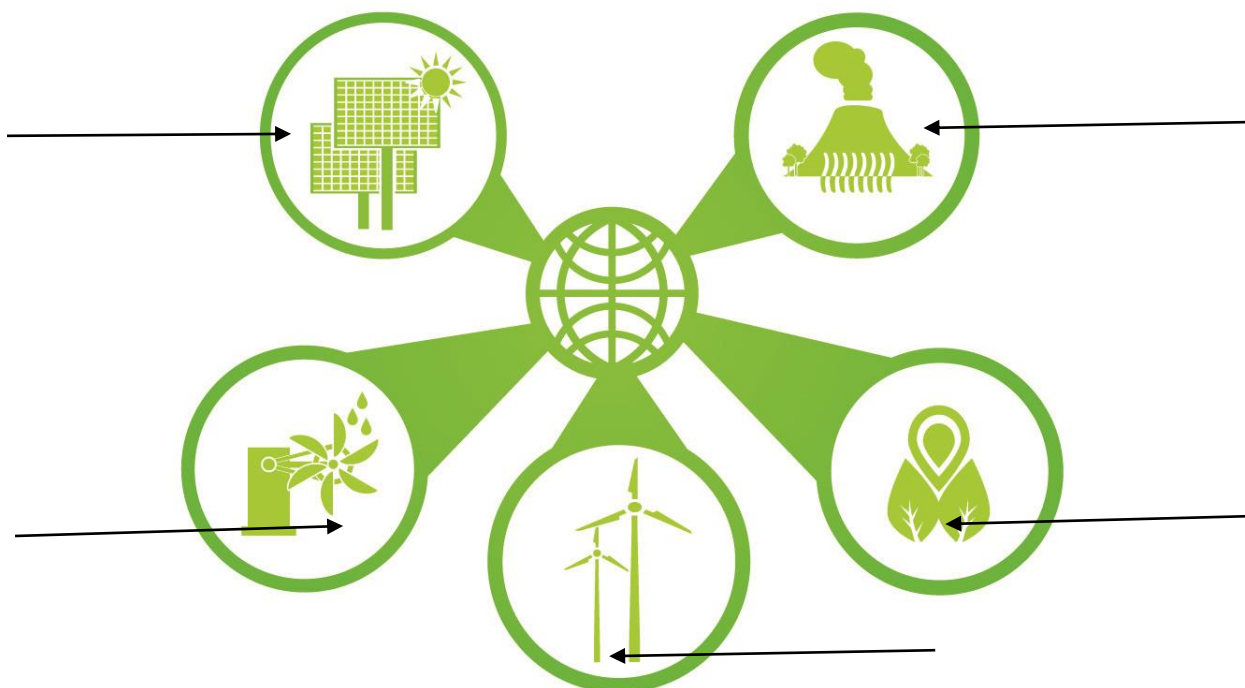
Melyek a nem megújuló erőforrások

4 pont/ _____

Nem megújuló erőforrások:

3.1. **A kép alapján nevezd meg a megújuló erőforrásokat!**

5 pont/ _____

3.2. **Írd a megfelelő körbe a megújuló erőforrásra igaz állítás betűjét!**

10 pont/ _____

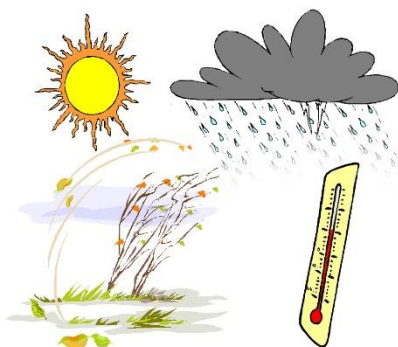
- a. Az élő szervezetekből származó, folyamatosan újratermelődő, energiatermelésre felhasználható anyagokat jelenti.

- b. A hegyekben gyakran duzzasztó tároló építésével használják ki a nagy magasságkülönbségekből adódó lehetőségeket.
- c. A Föld belsejében radioaktív folyamatokból keletkező, a felszín alatti hőáramban meghatározott szintig feljutó, és ott a kőzetekben tárolódó energia.
- d. Az emberiség teljes energiafelhasználásának majdnem 20 ezerszerese érkezik hozzánk.
- e. Leggyakoribb alapanyaga a fa, de ide tartoznak a mezőgazdasági termelésből visszamaradt növényi hulladékok, állati termékek, az ipari és kommunális éghető hulladékok, valamint azok a növények is, amelyek magjaiból üzemanyagot lehet gyártani.
- f. Olyan helyre gazdaságos telepíteni, ahol gyakran és tartósan eléri a levegő mozgása a 4m/s-ot.
- g. Egyfajta hasznosítása során az épületeket úgy tervezik, hogy a legoptimálisabban gyűjtse be az energiát, ezáltal az épületek fűtési költségeit csökkentik.
- h. Magyarország adottságait tekintve, ebből az energiából nagy hatalom.
- i. A nagy vízhozamú és nagy esésű folyók felhasználása nagy múltra tekint vissza.
- j. Telepítése gazdaságos a tengerpartokon, hegyvidékeken, a passzát és monszun éghajlati övezet vidékein.

4. „Azután ezt mondta Isten: Legyenek világító testek az égbolton, hogy elválasszák a nappalt az éjszakától,.....”

– I. Móz 1: 14-19

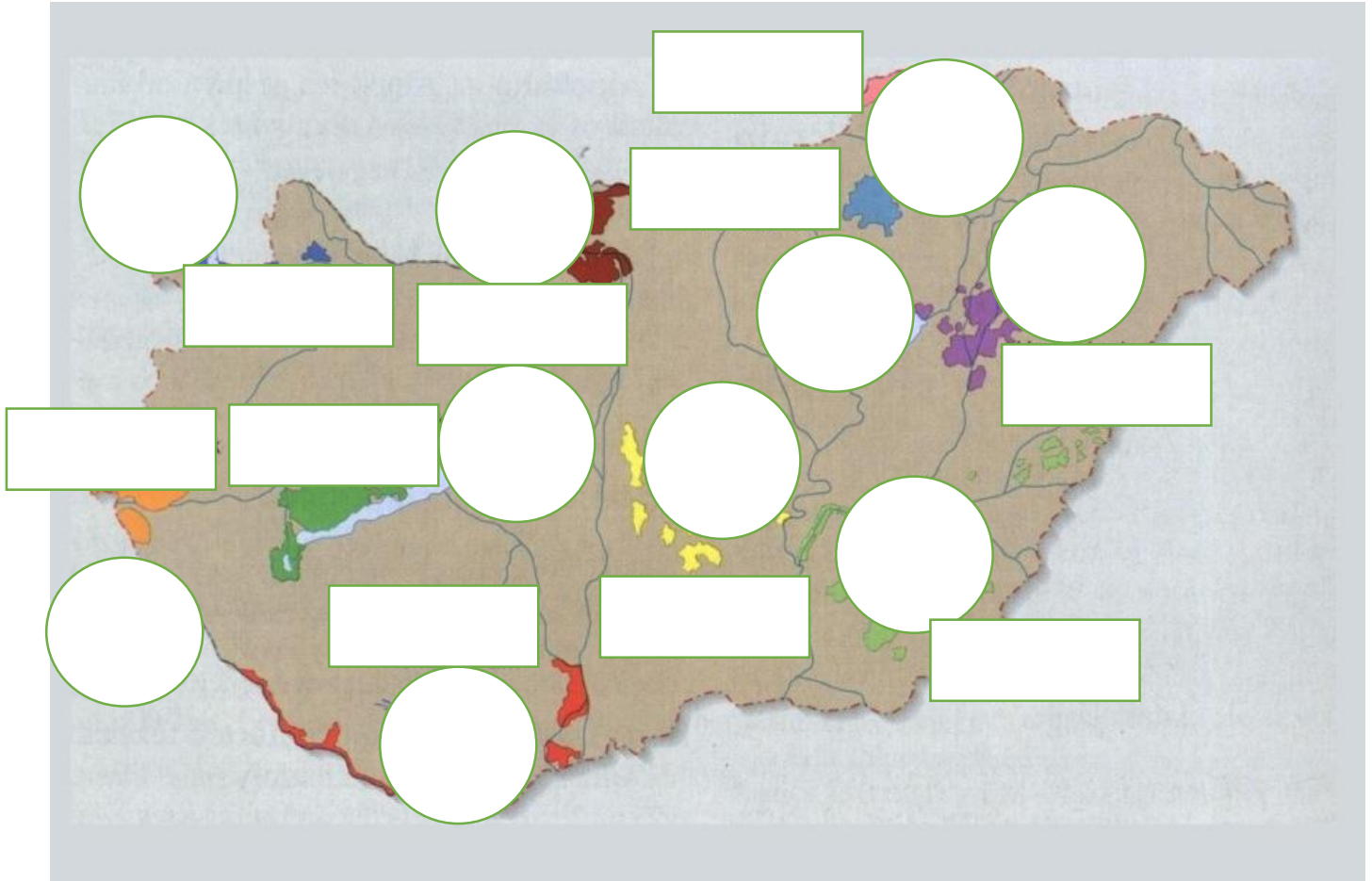
A Földre jutó fénysugárzás a felszínen egyenlőtlenül oszlik el. Indokold meg, miért! 5 pont / _____

6. A nemzeti parkok a (5. feladat megfejtése) fontos helyszínei.

a. **Nevezd meg a térkép alapján hazánk nemzeti parkjait! A körökbe rajzold le az emblémájukat!**

20 pont/ _____

b. **Melyik nemzeti parkunkra ismersz rá a leírás alapján?**

5 pont/ _____

- A hazánkban elsőként létrejött nemzeti park. Az első pillantásra nem túl változatos táj számos látnivalót, érdekességet kínál. A vidék arculatát eredetileg a vizek formálták. A XIX. századi nagy vízrendezések előtt még a folyók "zabolátlan" vize gyakran elöntötte a területet, akár egész éven át megmaradó vizenyős területeket, tocsogókat teremtve.

- Ez a nemzeti park Magyarország legváltozatosabb vidékén terül el. Itt található hazánk barlangokban leggazdagabb vidéke: területén jelenleg 853 barlang ismert, amelyek közül 45 fokozottan védett; közöttük található hazánk legmélyebb barlangja (az István-lápai barlang) amely 250 méter mély.

- Ez hazánk második nemzeti parkja, 1975-ben alakult meg. A terület az egykori öntésterületeken kialakult szikes puszták és tavak, a folyó hordalékiból formálódott homokbuckák, homokpuszták, lefolyástalan mocsarak, maradvány erdők, a folyószabályozás nyomán leszakadt holtágak és ártéri erdők, a homokbuckás területek és folyó menti löszpartok miatt értékes.
-

- A sajátos hangulatú táj jellegzetességeit a kiterjedt szikes puszták, a még meglévő mocsármaradványok, a fellelhető természetes és természetközeli erdők jelentik. A régi folyómedrek környékén az ott kialakult pusztai területek, az egykori löszpuszták maradványai, valamint a folyami ártér értékei érdemesek oltalomra. Néhány példa a terület védett értékei közül: az erdélyi hérics, a bókóló zsálya, a túzok legéletképesebb populációja éppen itt él.
-

- Ez a nemzeti park átnyúlik a szomszédos országba. A területén található tó elnyerte a Világörökség címet a kultúrtáj kategóriában. A mintegy 15-20 ezer éves sekély sós sztyepptó a kezdetektől meghatározta az itt élők életét. Az ember által évszázadok óta művelt nádgazdálkodás, halászat, a tó környéki pusztai területeken a pásztorkodás, mind olyan tevékenységek, amelyek közvetve segítik az élőhelyek és fajok sokszínűségének fennmaradását.
-

7. **Nevezd meg a vers költőjét, a mű címét, és írd be a versben szereplő madarak nevét!** 11 pont/ _____

_____ : _____

Hajnalonta engemet

_____ költőget:

jó reggelt,

jó reggelt,

mindenki már rég fölkel.

Rá a _____ : föl bizony,

gyöngyös harmatot iszom,

hű de jó,

hű de jó,

harmaton él a _____ !

Cserépen a _____

kenik-fenik csőrüket:
csiri-csűr,
csiri-csűr,
csak így telik meg a csűr.

De a _____ rájuk reccsen,
hogy egy kicsit csendesebben:
csöndesen,
csöndesen,
nem süket itt senki sem!

Túl a vizen valahol

_____,
_____,
_____,
túl a vizen valahol.

b. Melyik versben említett madárra ismersz rá a leírás alapján?

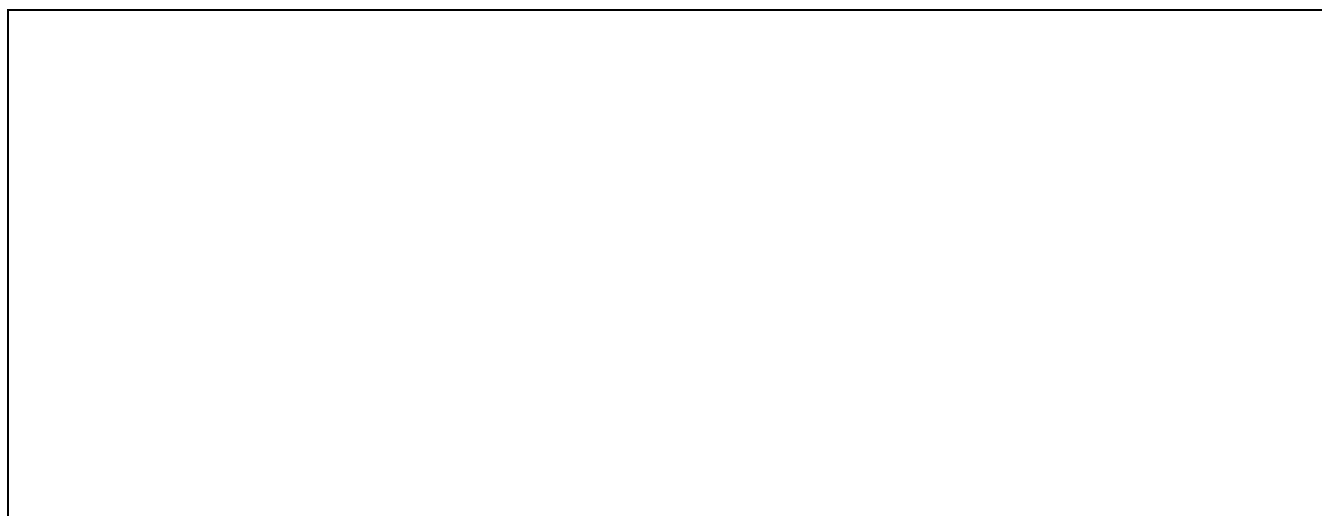
1 pont/ _____

Kedvelik az olyan nyílt vidéki területeket, ahol szórványosan fák, facsoportok, erdősávok húzódnak, miközben a teljesen fátlan vidékeken egyáltalán nem élnek. Időnként nagy számban költenek külvárosi parkokban, kertekben.

Előszeretettel gyűjti össze fészkébe a fényes, csillogó tárgyakat, ezért a néphagyományban, mint „tolvaj madár” él.

c. Rajzold le a madarat!

5 pont/ _____

8. Madarak a ház körül.....

16 pont/ _____

Nevezd meg a képeken látható madarakat! Írd a képek mellé, hogy költöző K, vagy állandó Á.

9. Mely környezetvédelmi problémákra hívják fel a figyelmet a képek?

3 pont/ _____

10. Melyek az olajszennyezés hatásai a vízi élőlényekre?

10 pont/ _____

11. Melyek a vízben úszó olajfolt eltávolításának lehetséges módszerei?

5 pont/ _____

Elérhető pontszám: 120 pont

Elért pontszám: _____

Javítás időpontja: _____

Javította: _____